

Föreskrift om förbud mot terrängkörning inom Semisjaur Njargs samebys renskötselområde, Arjeplogs kommun

Beslut om föreskrift

Arjeplogs kommun beslutar med stöd av 3 § terrängkörningslagen (1975:1313) och 15 § terrängkörningsförordningen (1978:594) om förbud för körning med snöskoter på nedanstående områden angivna på karta i bilaga 1:

1. Njássja
2. Tjidtjak
3. Fierrás med Tjállasvárddo
4. Pieljekaise

Syftet med föreskriften är att tillgodose rennäringens behov av ostört bete. Beslut om slutligt datum för ikraftträdande fattas när hel vinterrenhjord når fjällen under vårflyttningen. Begäran om verkställighet ska inlämnas till kommunen senast fem (5) arbetsdagar före verkställighetsdatum. Delegationsbeslut om verkställighet fattas av kommunstyrelsens ordförande och kungörs på kommunens offentliga anslagstavla och under kommunala föreskrifter på www.arjeplog.se. Föreskriften gäller i normalfallet årligen från 7 april till och med 30 juni, men startdatum kan variera något mellan åren beroende av väder- och betesförhållanden.

Undantag från föreskriften

1. Föreskrifterna gäller inte för de undantag som framgår av 1 § första stycket och andra stycket punkt 1-6 terrängkörningsförordningen (1978:594), bilaga 2.
2. Skotertrafik är tillåten längs de leder och färdstråk som är markerade på karta i bilaga 1. Avvikelser på max 50 meter från led/färdstråk får ske för parkering eller för att förhindra störning på djur eller det icke motoriserade friluftslivet samt för att undvika barmarksfläckar. Det gäller följande leder och färdstråk:

Leder

- Ruonekjáhká-Laisstugan
- Nasaleden, Smuolevágge- Nasastugan
- Nasaleden- Laisstugan

Färdstråk

- Vuoggatjálbme till Gardejaur väster om Tjidjakgaise
- Vuoggatjálbme till stortoppen på Tjidjakgaise via Ruopsok

- Tjärnberg till Gruomba.
- Tjärnberg till Kriepejávrrre och vidare till stortoppen på Tjiddjakgájsse
- Ballastviken längs Daunatjåkka till Gåivojaure
- Kungsleden till Gájtsjávrrres västspets till norr höjden 825 till trädgränsen på Duolbakgielas
- Ballastviken över Sädvájávrrre, väster om Vielvet i en rak linje ned till Laisdalen.
- Färdstråk till Árjje-Vállávrátj utgående från föregående färdstråk – enbart öppet för skotertrafik till och med 5 maj.

3. Undantag ger ortsbor rätt att färdas kortaste väg till och från sitt fritidshus om fastigheten är belägen inom förbudsområdet

Beslutet gäller även om det överklagas.

Beskrivning av ärendet

Ansökan

Semisjaur-Njarg sameby inkom 2019-02-21 med ansökan om skoterförbud på delar inom samebyns marker från och med 7 april 2019, alternativt från det datum då renarna återkommer till fjällen, till barmarkssäsongen 2019.

Samebyn anför:

”Semisjaur-Njarg sameby har under en mängd år haft en överenskommelse med turistnäringen inom Arjeplogs kommun rörande skoterförbudet. Denna har gällt från och med 7 april varje år. Överenskommelsen grundar sig på normala år då samebyns renar befinner sig inom sina traditionella vinterbetesmarker. Tjallasgruppen inom Semisjaur-Njarg sameby har skiljt sina renar under mitten av december och flyttat ned till sina vinterbeten längs med Byske älv. Betet är acceptabelt inom större delen av vinterbetesområdet. Snödjupet är en klart begränsande faktor men likafullt så bedömer samebyn att vårflyttningen sker under början av april. Tjiddtjakk-gruppen har genomfört skiljningar under januari och samtliga vinterbetesgrupper befinner sig inom Älvsbyn och Piteå kommuner på vinterbete. Även här är snödjupet besvärligt men samebyn bedömer ändå att vårflytten blir under början av april”.

Samrådsförfarande

Ansökan har enligt 16§ Terrängkörningsförordningen remitterats till Länsstyrelsen, Semisjaur Njarg sameby och besöksnäringen via Silvervägens fjällområdes näringsförening, Övre Laisdalens Turism, Argentis samt lokala representanter för Swedish Lapland Visitors Board.

Länsstyrelsen har meddelat att man bedömer förslaget väl avvägt vad gäller tid och geografisk omfattning och tillstyrker det i dess helhet. Detta då föreskriften om förbud mot terrängkörning stämmer överens med samebyns ansökan och undantar skoterleder och

färdstråk vilket innebär att varken näringsliv, turism eller ortsbefolkning utestängs från fjällvärlden på grund av en beviljad ansökan

Samebyn har inkommit med önskemål om förtydligande avseende undantaget under punkt 3, så att tolkningsmöjligheter elimineras. Lydelsen i remissversionen ”Undantag gäller ortsbors färd kortaste väg till och från eventuella fritidshus inom förbudsområdet.” föreslås ändras till ”Undantaget ger ortsbor rätt att färdas kortaste väg till och från sitt fritidshus om fastigheten är belägen inom förbudsområdet.” Detta för att undvika tolkningar om vem som har rätt att nyttja undantaget d.v.s. ägaren av fastigheten samt att det kräver att själva fastigheten är belägen inom förbudsområdet. Annars finns en uppenbar risk att man kan hävda att man färdas till vilket fritidshus som helst och att man har rätt att korsa förbudsområdet som man vill med uppenbar risk för störningar av renar samt att det körs upp spår överallt. Alternativt önskar man att hela undantaget stryks ur föreskriften.

Argentis och lokala representanter för Swedish Lapland Visitors Board lämnar förslaget utan erinran. Inga andra synpunkter har inkommit.

Bedömning och motivering av föreskriften

Varje vårvinter sker förflyttning av renar från vinterbetsområdena. Tidpunkten beror av väder- och betessituationen. Förflyttning kan därför ske efter snabba beslut av renskötarna. För att förflyttningen av renar ska kunna göras och renarna få tillgång till områden med betesro och inte skingras, krävs att detta får ske utan störning från trafik med snöskoter. Kommunen bedömer det därför befogat med reglering genom en föreskrift om förbud för skoterkörning utanför tillåtna leder och färdstråk enligt samebyns förslag. Den bör gälla tillsvidare så att samebyn inte årligen behöver bevaka att ansökan inlämnas.

Genom att föreskriften utformas med verkställighetsbeslut kan områden hållas öppna till dess renar är eller kommer att uppehålla sig inom området inom några dagar.

Verkställighet och datum för föreskriftens ikraftträdande beslutas efter att samebyns ordförande meddelar att hel vinterrenhjord når fjällen under vårflyttningen. Begäran om verkställighet ska inlämnas till kommunen senast fem (5) arbetsdagar före verkställighetsdatum. Detta för att kommunen ska hinna besluta, kungöra och nå ut med information om förbudet. Som vägledande riktlinje gäller för ett normalår ett ikraftträdande den 7 april.

Denna modell med verkställighetsbeslut och tillåtna färdstråk bedöms tillmötesgå behovet av att kombinera åtgärder för minskade störningar i renskötseln med önskan från besöksnäring och boende i området att kunna färdas med snöskoter i så stor utsträckning som möjligt. Kommunens bedömning är att modellen fungerat tillfredställande de senaste åren. En delegation till kommunstyrelsens ordförande medför att beslut om verkställighet kan fattas snabbt.

För att inte onödigtvis hindra körning till gagn för ortsbefolkningen beviljas undantag för att färdas kortaste väg till och från sitt fritidshus om fastigheten är belägen inom förbudsområdet. Omformulerat enligt samebyns synpunkt ovan. Eventuella ansökningar

om annan dispens från förbudet från ortsbör ska handläggas skyndsamt med hänvisning till 3 § terrängkörningslagen.

Bestämmelser som beslutet grundar sig på

Enligt 3§ terrängkörningslagen (1975:1313/2018:436) får kommunen meddela föreskrifter för körning om den kan medföra olägenhet ur exempelvis naturvårdssynpunkt. Vid meddelande av föreskrift ska körning som är till gagn för ortsbefolkningen eller som behövs för yrkesutövning eller annat nyttigt ändamål inte onödigtvis hindras.

Enligt 15 § Terrängkörningsförordningen får en kommun, efter att ha gett länsstyrelsen tillfälle att yttra sig, meddela föreskrifter om förbud mot eller begränsningar för sådan körning i terräng med motordrivet fordon som i annat fall än som avses i 1 § terrängkörningslagen (1975:1313) kan medföra olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt. Sådana föreskrifter får endast avse områden i kommunen och får inte innebära något onödigt hinder för körning som är till nytta för ortsbefolkningen eller som behövs för yrkesutövning eller annat nyttigt ändamål. Ett beslut att meddela sådana föreskrifter ska delges markägaren. En kopia av beslutet ska snarast skickas till länsstyrelsen (2018:1609).

Terrängkörningsförordningen 21 b § (2018:552) hänvisar till att bestämmelser om kungörande och tillgängliggörande av kommunala föreskrifter finns i 8 kap. 13 § kommunallagen (2017:725). Enligt den ska kommunala föreskrifter kungöras genom att det på kommunen anslagstavla tillkännages att protokollet för de beslutade föreskrifterna justerats. Föreskrifterna ska finnas tillgängliga för allmänheten på kommunens webbplats samlade i kommunens författningssamling eller på annat sätt.

Kommunstyrelsen har 2017-02-13 § 49 delegerat till kommunstyrelsens ordförande med vice ordförande som ersättare att besluta om föreskrifter eller förbud för körning i terräng med motordrivet fordon om den kan medföra olägenhet ur naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt enligt 3§ terrängkörningslagen (1975:113) Handläggningen ska i tillämpliga delar följa Naturvårdsverkets handbok 2005:1. Enligt dessa bör med olägenhet från naturvårdssynpunkt eller annan allmän synpunkt avses bl. a negativ påverkan på vegetation, djurliv, friluftsliv, rennäring eller annat allmänt intresse. Föreskrifter för ett visst område kan ange att terrängkörning endast får ske efter vissa angivna leder eller endast viss tid på dygnet. Föreskrifter kan ange förbud mot terrängkörning.

Hur man överklagar

Beslutet får överklagas till regeringen, se bilaga 3.

Britta Flinkfeldt

Ordförande kommunstyrelsen

Beslut enligt delegation beslutad av kommunstyrelsen 2017-02-13 § 49

Bilaga

1. Karta
2. Undantag från föreskriften enligt terrängkörningsförordning (1978:594)
3. Hur man överklagar

Kopia:

Argentis AB

Fastighetsverket

Jäckviks skoterförening

Länsstyrelsen Norrbottens län

Naturvårdsverket

Polcirkelns skoterklubb

Polisen

Semisjaur Njarg sameby Silvervägens fjällområdes näringsförening

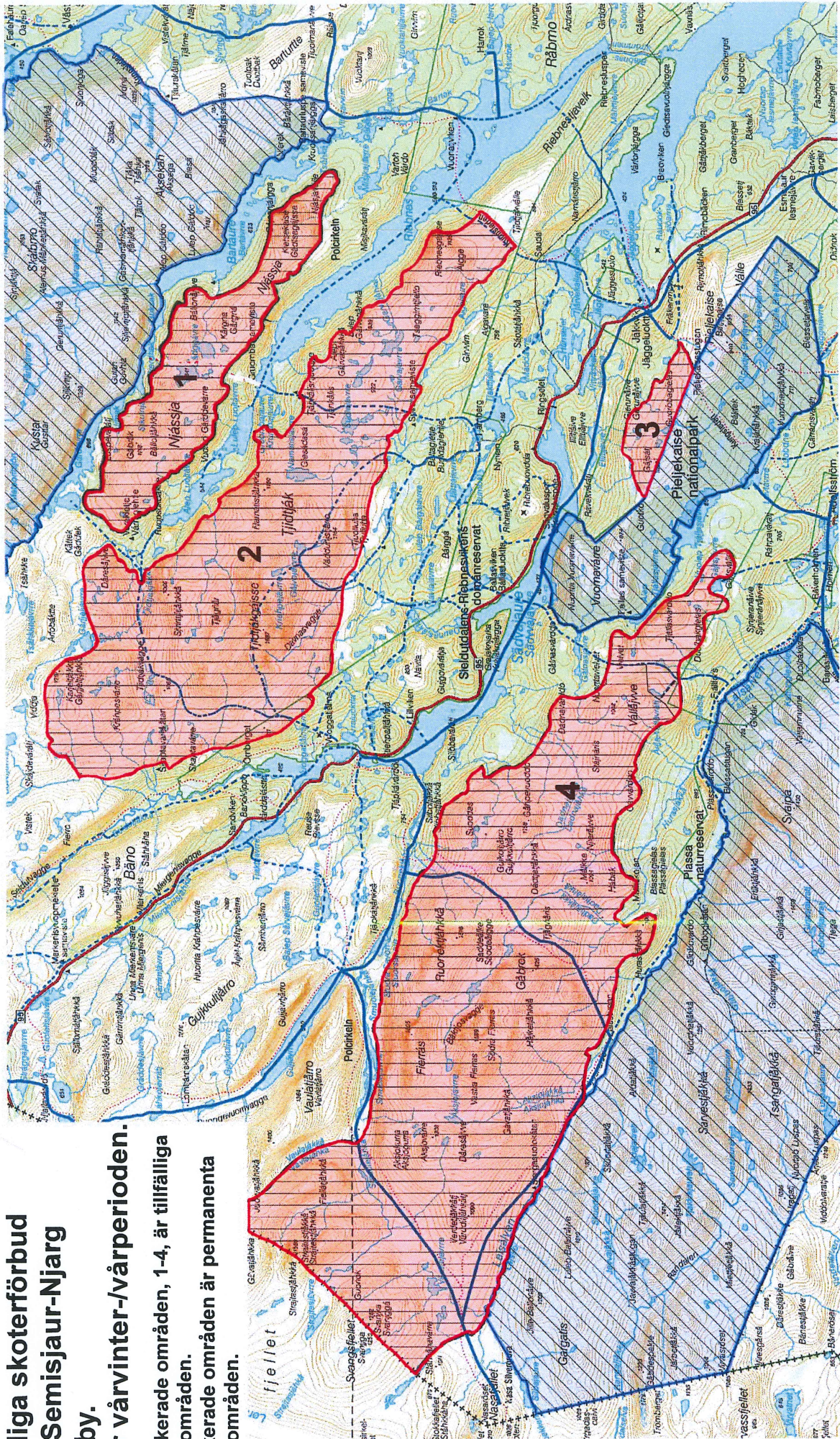
Swedish Lapland Visistors Board, lokal organisation

Tjärnbergs skoterklubb

Övre Laisdalens Turism

Tillfälliga skoterförbud inom Semisjaur-Njarg sameby.
Gäller vår vinter-/vårperioden.
 Rödmarkerade områden, 1-4, är tillfälliga förbudsområden.
 Blåmarkerade områden är permanenta förbudsområden.

- 1: Njássja
  - 2: Tjictjåk
  - 3: Pieljekaise
  - 4: Fierrás med Tjállasvárdod
- Inom förbudsområden är skotertrafik tillåten längs blåmarkerade leder och färdstråk.

Utdrag från terrängkörningsförordning (1978:594)

1 §

När ärenden eller åtgärder inte kan utföras på något annat lämpligt sätt får trots 1 § första stycket 1 terrängkörningslagen (1975:1313) motordrivna fordon användas

1. av statliga eller kommunala tjänstemän i tjänsteärende,
2. av läkare, distriktssköterskor, barnmorskor eller veterinärer i yrkesutövning och
3. av fjällräddningen samt vid räddningstjänst av statliga brandkårer eller kommunal organisation för räddningstjänst.

Fordonen får användas av alla dem som utför

1. projektering, byggande, underhåll och skötsel av kraft-, gas-, vatten- eller avloppsledningar samt radio- eller teleanläggningar,
2. projektering, byggande, underhåll och skötsel av vägar,
3. transport av sjuka personer till läkare eller sjukvårdsanstalt eller i andra jämförliga trängande fall,
4. underhåll av renskötselanläggning och för arbete med renskötsel vid bevakning av renar och vid drivning och samling av renar inför omedelbart förestående märkning, slakt eller flyttning samt för renskötarens försörjning med livsmedel och andra dagligvaror i direkt samband med renskötseln,
5. hämtning av fälld björn, älg, hjort eller vildsvin till lämpligast belägna bilväg samt vid arbete inom vilthägn i direkt samband med uppfödning av djurart för vilket hägnet är avsett och
6. skötsel- och anläggningsarbete inom park-, idrotts- eller friluftsområden.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga kommunens beslut ska skicka eller lämna in Ert överklagande till **Arjeplogs kommun, 938 81 Arjeplog**

För att Ert överklagande ska kunna prövas måste överklagandet ha kommit in till kommunen **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet. Kommunen skickar därefter överklagandet till rätt beslutsinstans.

Om en kommun, myndighet eller annan part som företräder det allmänna överklagar beslutet räknas emellertid tiden från beslutets datum.

Ni ska i Ert överklagande ange

- vilket beslut Ni överklagar (ärendets diarienummer och beslutsdag),
- hur Ni vill att beslutet ska ändras och varför,
- Ert namn, postadress och telefonnummer.

Ni ska underteckna Ert överklagande. Om Ni anlitar ombud kan istället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt bifogas.

Om Ni behöver ytterligare upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till kommunen, telefon 0961-140 00.